

Şükrü 'BALCIOĞLU
Sahibi ve Başmuharriri

Gazeteye ait yazılar Neşriyat
Müdürü adına gönderilmelidir
İlanların her keşmesinden
5 kuruş alınır ücret peşindir

YENİGÜN

Selim ÇELENK
Neşriyat Müdürü

Abone: Yıllığı : 5 Lira
Yabancı memleketlere 8 Lira
Günü geçmiş sayılar 5 kuruş
Telefon : 1 - 46 — P. K. 24

HERGÜN AKŞAMLARI ÇIKAR HALK GAZETESİ — TESİS TARİHİ 1928 YIL 11 SAYI 2313 — RES: YENİGÜN, ANKARA

Millî Şefimizle İngiliz Kralı ve Alber Löbrün arasında Samimî telgraflar teati edildi

Askerî Heyetler Ankaradan ayrıldılar — General Veygand
şanlı Türk ordusundan hayranlıkla bahsediyor — Anlaşma Arap
memleketlerinde fevkalâde sevinçle karşılandı
Anlaşmanın dünyadaki akisleri

Ankara 22 İngiliz Şark
orduları Başkumandanı Or-
general Vevel ile Fransız
Şark orduları Başkumandanı
Orgeneral Veygand dün Cüm-
hurreisi İnönü tarafından ka-
bul buyurulmuşlardır.

Kabul esnasında Fransız
ve İngiliz büyük Elçileri de
hazır bulunmakta idi.

Ankara 22 A.A. — Üç
gündenberi şehrimizde bu-
lunmakta olan Fransız ve İn-
giliz askerî heyetleri bugün
tayyare ile Ankaradan ayrıl-
mışlardır.

Türk, İngiliz ve Fransız
bayrakları ile donanmış olan
hava istasyonunda Genelkur-
may ikinci Başkanı Orgene-
ral Asım Gündüzle askerî
erkân, Fransız ve İngiliz bü-
yük Elçileri, Elçilik erkânı
hazır bulunmakta idiler. Bir
kita asker ihtiram resmini
ifa etmiş, Bando Türk,
Fransız ve İngiliz Milli Marş
larını çalmıştır.

General Veygand Anka-
radan hareketinden evvel Havas
ajansı muhabirine beyanatta
bulunarak demiştir ki:

"Ankarada gördüğüm
fevkalâde samimiyetten çok
memnûn. Tarihîn mühim
bir hadisesi olan muahede
nin altına imza konurken
bulunmakla duyduğum derin
sevinci açıklıyorum. Muah-
ede akıl ve mantık eseridir.

Keza şanlı Türk ordusu-
nun muzaffer Şerefi Mare-
şal Fevzi Çakmak ve diğer
münevver Türk kumandanla-
rile yaptığım temaslardan
dolayı bilhassa bahtiyarım."

Ankara 22 A.A. — Türki-
ye ile Fransa ve İngiltere ara-
sında karşılıklı yardım pak-
tının akdi münasebetile Milli
Şef İnönü ile İngiliz Kralı
Corç ve Fransız Cümhurrei-
si Alber Löbrün arasında
çok samimî telgraflar teati
edilmiştir.

Yine bu münasebetle Irak
Başvekilî Nuri Sait Paşa Baş-
vekilimize bir telgraf çekerek
Büyük Atatürk tarafından
temeli atılan ve İnönü ta-
rafından tahakkuk ettirilen
siyasetin, kardeş Türkiyeyi
Türk milletine yakışan bey-
nelmîl yüksek mevki ve
muazzam devletler sırasına
geçirdiğini tebarüz ettirmiş,

Türkiye bu mevkii kazan-
dırmağa muvaffak olan hü-
kûmeti tebrik eylemiştir.

Kahire 22 A.A. — Türki-
ye ile İngiltere ve Fransa a-
rasında akdedilen karşılıklı
yardım pak- tı Mısırdaki büyük
bir memnuniyet uyandırmış-
tır. Bu Pak- tın şark millet-
lerinin mukadderatını tespit
eden tarihi bir hâdise oldu-
ğu umumî ve katî bir kana-
at halindedir.

Filistinde de bu hâlise
sonsuz bir sevinç doğurmuş
ve Araplarla Yahudiler ara-
larındaki muhasematı terke-
derek sevinç hususunda
birbirile yarışa geçmilerdir.

Beyrut 22 A.A. — Havas
Ajansının muhabiri, Anka-
radaki üç taraflı anlaşmanın
akisleri arasında Arap bü-
yüklerinin fikirlerini sorma-
ğa devam ediyor. Arap Bü-
yükleri, yeni Türkiye zima-
darlarının, yurtlarının mu-
kadderatını demokrasilerin
mukadderatı ile birleştirmekle
hak ve adalet adamı olduk-
larını ve barışa bağlılıklarını

bir kerre daha ispat eyledik-
lerini söylemektedirler. 16
ıncı asırdanberi Türklerle
beraber yaşayan Arapların
bu anlaşmadan duydukları
sevinç çok derindir.

Paris 22 A.A. — Fransız
matbuatı, günlerdenberi An-
kara anlaşmasının cihanşü-
mul ehemmiyetini tefsire de-
vam etmektedirler. Bu gaze-
telere göre, anlaşma İslâm
âleminde derin bir sempati
ile karşılanmıştır. İslâm dün-
yası artık Almanyaya kapan-
mıştır.

Hitler son günlerde iki
mühim mağlubiyete uğramış-
tır: Finlandiya ve Türkiye
Hitlerin bilhassa Ankara an-
laşmasından sonra derin bir
inkisara uğradığı muhakkak-
tır.

Türk, Fransız, İngiliz mu-
ahedesi Akdenizde ve Bal-
kanlarda vaziyeti değiştirmiş-
tir. Almanya öyle bir mağ-
lubiyete uğradı ki, Ribben-
tropun hazırdığı planları
artık baştanbaşa değiştirme-
Sonu 2 ncide

EN SON DAKİKA

Türk-İngiliz malî anlaşması

İngiltere Türkiye'ye 60 milyon
İngiliz liralık bir kredi açıyor

Bundan başka İngiltere Türkiyenin
en büyük müşterisi olacak

Londra 23 A. A. — Röyter Ajansı tebliğ ediyor :

Türkiye ile İngiltere arasında yapılmakta olan malî
müzakereler sona ermiştir. Bu anlaşma mucibince İngil-
tere, Türkiye'ye 60 milyon İngiliz liralık bir kredi aç-
maktadır. Bundan başka İngiltere hükûmeti Türkiye mah-
sulâtının en büyük müşterisi olacak ve Türk ihracatının
mühim bir kısmı İngiltere tarafından satın alınacaktır.

Sovyetler harbe sürüklenmeyecek

Berlin 23 A.A. — Havas ajansının Berlindeki bitaraf
kaynaklardan aldığı habere göre, Hilter Staline gönder-
diği mektuba cevap teşkil eden bir mektup almıştır.

Emin kaynakların temin ettiğine göre, bu mektup Hit-
ler için çok acı bir hayal inkisarı olmuştur. Zira Stalin
Almanya ile birlikte herhangi bir harbe sürüklenmek
istemediğini bu mektupta bildirmiştir.

Bunun içindirki, Hitler bütün nazi şeflerini ve Vali-
lerle Berlinin itimada şayan adamlarını umumî bir iç-
timaa davet etmiştir. Bu içtimain fevkalâde ehemmiye-
ti haiz olduğu ve Hitlerin mühim bir karar vermek
niyetinde bulunmadığı anlaşılmaktadır.

Rauf Urbay

Ankaraya dönüyor

Ankara 22 A. A. — Mün-
hal bulunan Kastamonu me-
busluğuna, eski İstanbul me-
busu ve eski Başvekil Rauf
Urbay ve Urfa mebusluğuna
Demiryolu mühendislerinden
Razi Soyer Cümhuriyet Halk
Partisi namzedi olarak gös-
terilmiş ve her ikisi de bu-
gün yapılan intihapta ittifak
la seçilmişlerdir.

Sivas lokomotif
atelyesi

Sivas 22 A. A. — Erzu-
rum Demiryolunun açılma
töreninden Vekillerimiz on
binlerce halkın alkışları ara-
sında bugün buraya gelmiş
ve Sivas lokomotif vagon
fabrikasının açılış töreninde
hazır bulunmuşlardır. Müna-
kalât Vekili bu münasebetle
çok heyecanlı bir nutuk söy-
liyerek, büyük Şeflerimizin
dahiyane sevk ve idaresile
açılan bu atelyenin ehemmi-
yetini tebarüz ettirmiş, şimen
döfer menzumesinin bununla
tamamlandığını, bundan do-
layı duyduğu iftihar ve sevin-
ci açıklayarak, her işte bizi
daima iyi, daima güzele ve
doğruya sevk eden Millî Şef
İnönü'ne saygı ve tâzimleri-
ni sunmuştur.

Ziraat Vekilimiz
Moskovada

Moskova 22 A. A. —
Türkiye Ziraat Vekili Muh-
lis Erkmen ile refakatindeki
Türk heyeti şerefine dün
akşam bir kabul resmî ter-
tip edilmiş bu merasimde
yabancı memleketlerle kül-
tür münasebatı idame etti-
ren cemiyet ile, Hariciye er-
kânı, edipler, musikişinaslar
da hazır bulunmuşlardır.

Hitler

Bütün Valileri davet
etti

Berlin 22 A. A. — Hit-
ler, Berline davet ettiği Al-
man elçileri, erkânharbiye ve
hariciye erkânıyla görüştükten
sonra Almanyadaki bütün vali-
leri içtimaa davet etmiştir.
Bu davetin fevkalâde mühim
olduğu söylenmektedir.

Majino hattını yar-
mak için

Paris 22 Havastan: Hit-
lerin Majino hattını yarmak
için hazırlıklara başladığı ve
bunun için bir milyon kişi
fedaye razı olduğu Berlinden
gelen haberlerde bildirilmek
tedir.

Fon Papen

Ankaraya dönüyor

Berlin 22 A. A. — Ha-
vas Ajansı bildiriyor :

Berlinin Ankara Büyük
Elçisi Fon Papen, Hitlerle üç
saat süren bir mülakat yap-
mıştır. Haber verildiğine gö-
re Fon Papen Ankaraya
dönmek ve Türk — Fran-
sız — İngiliz anlaşmanın ba-
zı noktaları hakkında mü-
temmim malûmat almak üze-
re derhal Ankaraya dönmek
için emir almıştır.

Almanya haricindeki
Almanlar

Berlin 22 A. A. — Ro-
manya, Yugoslavya, Maca-
risan ve İtalyadaki Alman-
ların Almanyaya nakli mese-
lesi üzerinde müzakereler
başlamış ve İtalya ile Alman-
ya arasında bu hususta bir
anlaşma imzalanmıştır. İtal-
yada 200 bin, Romanyada 600
bin ve Macaristada 400 bin Al-
man vardır.

Cümhuriyetin 16 ncı yıl dönümünde

Fevkalâde nushamız intişar edecek

Cümhuriyetimizin 16 ncı yıl dödümü olan 29 ilkteşrin
939 pazar günü gazetemiz fevkalâde bir nusha halinde
intişar edecektir.

Büyük bir itina ile hazırlanmakta olan bu sayımız 8
sayfa olarak zengin münderecat ve nefis resimlerle süslü
olarak çıkacaktır.

Bir Rus heyeti Berline gidiyor

Moskova 23 A. A. — Almanya ile Rusya arasındaki
ekonomik müzakereler müspet bir tarzda devam etmekte-
dir. bir kaç güne kadar bir Rus heyeti Berline giderek
iki hükûmet arasındaki mübadele işlerini tetkik edecektir.

İngiltere İspanyaya da kredi açacak

Madrid 23 A. A. — İspanya hükûmeti, Beynelmîl
vaziyet dolayısıyla külliyetli eşya idhalına karar vermiş-
tir. İspanyadaki İngiliz bankası, İspanya hükûmetine mü-
racaat ederek bu hususta İspanyaya lâzım gelen kredi
yi açmağa amade olduğunu bildirmiştir.

Millî Şefimizle

Başı 1 incide

sı lâzımdır.

Roma 22 A. A. — Türk, Fransız ve İngiliz anlaşmasının akisleri İtalyada çok iyi karşılanmıştır. İtalya, bu muahede ile, Rusların ilerlemesine mukavemet eden tam istiklâline sahip bir Balkan blokunun doğmasından çok memnundur. İtalya, bu meselede Türkiye ile hemfikir.

Havas Ajansına göre, bu anlaşmadan sonra Türk — İtalyan münasebatı süratle iyileşecektir.

Paris 22 A. A. — Siyasî Paris mehafili, Moskova müzakerelerinin muvakkaten durduğuna ve Sovyetlerle Türkler arasında yakında bir anlaşma ümidi mevcut olduğu kanaatindedir.

«İzvestiya»nın bir makalesi

Moskova 22 A. A. — «İzvestiya», gazetesi, Ankarada Türkiye, Fransa ve İngiltere arasında akid ve imza edilen anlaşmaya dair bir makale neşretmiştir.

Gazete, bu anlaşmanın büyük siyasî ehemmiyeti haiz bir vasıka olduğunu, İngiliz ve Fransız planlarının sadece Sovyetlerle Almanların arasını açmak gayesini istihdaf ettiğini, Çemberlayın, bu anlaşmanın üç hafta evvel hazırlandığını, fakat Moskova müzakerelerinin neticesine intizaren imzasının tehir edildiğini söylediğini tebarüz ettirdikten sonra makalesine devamla diyor ki:

«Rundan anlaşılıyor ki, Fransa ve İngiltere, Türk — Sovyet anlaşmasına bir ümid bağlamış ve Alman — Rus münasebatına bir kama saplamak istemişlerdir. Barış politikasına sadık olan Sovyetler birliği, Türkiye ile Sovyetler arasındaki ananevi dostluk siyasetine devam niyetindedir. Fransa ve İngilterenin pları mahirane bir surette akim bırakılmıştır.

Karadenizin en büyük devleti olan Sovyet Rusya, bu denizin mahrecine aid her şeyi dikkatle göz önünde tutmak mecburiyetindedir.

Türkiyenin taahhütleri sarihtir. Bu pakt ile Türkiye icabederse, Akdenizde İtalya ve Almanya karşı, Fransa ve İngiltere ile yan yana harbedecektir. Bu itibarla bu anlaşma bir barış unsuru olarak gösterilemez. Türkiye bir mesuliyet deruhde eylemiştir. Yakında bir harbe girmesi ihtimali vardır. Sovyetler birliği, bugün bu olup biten işlerden dolayı müteessir değildir.

Romanyada

Bükreş 22 A. A. — Ankarada imzalanan üçler ittifakından bahseden Romanya Hariciye Nazırının gazetesi hükümetin resmî noktazarıdır.

Cephelerde

Harp tebliğleri

Fransız tebliği : Garp cephesinde mühim bir şey yoktur. İki taraf keşif kolları faaliyete devam etmişlerdir.

Denizlerde

12 Alman tayyaresinden bir filo, İngiliz zırhlılarının himayesinde sefer etmekte olan vavar kafilesine hücum etmişlerdir.

Derhal faaliyete geçen İngiliz tayyareleri, bunlardan üç tanesini düşürmüş, diğerleri de firar etmişlerdir.

Gemilere hiç bir şey olmamış, İngiliz tayyareleri de hiç bir zarara uğramamıştır.

Güstav Adolf isimli 1500 tonluk bir Norveç vapuru, bir Alman Denizaltı gemisi tarafından batırılmıştır.

İngiliz Bahriye Nazırının nutku

Londra 22 A. A. — İngiliz bahriye Nazırı söylediği bir nutukta, harbin neticesine olan itimadını açıklamış, zamanın İngiltere ve Fransa lehine çalıştığını, müttefiklerin maskelerinin hayatını beyhude yere tehlikeye koymamak için hesapsız haraket edemeyeceklerini, garp cephesinde Polonyada bulunmayan Majino hattının mevcud olduğunu söyledikten sonra Türkiyeden sitayişle bahsetmiş, Ankarada imzalanan muahede ile Alman emellerine katî sed çektiğini söylemiştir.

na tercüman olmaktadır. Gazeteye göre, muahedenin Rusyaya aid olan kısmı Şarkta sulhu takviye etmiştir. Moskova müzakerelerinin zevakkufuna rağmen, Türk — Rus dostluğu devam etmektedir. Muahede Türkiyeyi, cenubuşarkı Avrupasında bir rol oynamaktan menedemez.

Yunanistanda

Atina 22 A. A. — Bütün Yunan gazeteleri, Ankara ittifakının şümullu manasını tefsire devam etmektedirler. Gazeteler, bu muahedenin Balkanlarda ve Akdenizde nizam ve sulhu tarsin ettiğinde müttetikdirler.

İtalyada

Roma 22 A. A. — Havas muhabiri bildiriyor: Ankarada muahedesini, İtalyan matbuatının bütün dikkatini çekmekte devam ediyor. İtalyan müşahitler, Türkiyeye karşı fevkalâde kızgın olan Almanya'da büyük bir infiale rağmen, Sovyet Rusyada Türkiyenin hattıhareketinin gayet tabii görülmekte olduğunu söylüyorlar. Yine bu mehafile göre, Türkiye ile Sovyet Rusya arasında bir ihtilâf çıkması muhtemel değildir.

Yurtdaş! Nüfusa yazıl

Belediye seçimi

Bu akşam bitiyor

Belediye İntihabatının bütün mülhakatta sona erdiği, şehrimizde nüfus kesafeti ve intihabın yalnız bir yerde yapılması dolayısıyla müddetin bir hafta uzatıldığını evvelce haber vermiştik.

Uzatılan bir hata müddet bugün sona ermektedir. Sandıklar bu hafta açılarak tasnif edilecek ve netice yarın belli olacaktır.

Şehrimizdeki neticenin de diğeyr kaza ve nahiye merkezlerindeki nisbetten aşağı düşmeyeceğine şüphe yoktur.

Bugüne kadar intihaba iştirak eden yurtdaşların sayısına nazaran iştirak nisbeti yüzde sekseni geçmiş tir. Bu günkü iştirak edeceklerle beraber nisbetin yüzde doksam bulacağına şüphe yoktur ki bu netice şehrimizin medenî seviyesi bakımından ıstihar edilecek bir nisbettir.

Yeni tayinler

Dörtüöl Ziraat mücadele müdürlüğüne Manisa mücadele müdürü Eşref Uraz, Hatay arazi tahrir müfettişliğine Mugla arazi tahrir müfettişlerinden Şaban Bilge nakil ve tayin edilmişlerdir.

Trahom mücadele teşkilâtı

Trahom mücadele teşkilâtı tamamlanmış ve bu iş için tayin edilen mutahassis doktor şehrimize gelmiştir. Bina kiralanan ve lâzım gelen alât, edevat ve ilaçlar da yola çıkarılmış olduğundan teşkilât bugünlerde faaliyete başlayacaktır.

C.H. Partisi

Teşkilâtına ait bazı isimlerin değiştirildiği bildirildi

Parti Genel Sekreterliği tarafında vilâyetlere bir tamim gönderilmiş, eski nizamnamede kabul edilen teşkilât isimlerinde bazılarının değiştirildiği bildirilmiştir.

Bu tamime göre, üye yerine aza, aday yerine namzet, Parti örgütü yerine Parti teşkilâtı, genbaşkur yerine genel başkanlık divanı, genyönkurul yerine umumî idare heyeti, il, ilçe, kanun, ocak yönkurulları yerine vilâyet, kaza, nahiye, ocak idare heyetleri, Partikur yerine Parti divanı, saylav yerine mebus, tüzük yerine nizamname, sekreter yerine kâtip, Bakan yerine Vekil, Başkan yerine Başvekil, Başsekreter yerine başkâtip, işyar yerine memur, hizmet adamı yerine müstahdem, Kamutay yerine Büyük Millet Meclisi, onurkur yerine hay siyet divanı, yasav yerine inzibat, çekim yerine istifa kelimeleri kullanılacaktır.

Edirne'de ışıkları söndürme tecrübesi

Edirne 22 — A. A. — Dün akşam pasif hava koşullarında ve ışıkları söndürme tecrübeleri yapılmıştır. İlk defa yapılmasına rağmen muvaffakiyetle neticelenmiştir.

İngilizler külliyetli üzüm alıyorlar

İzmir 22 A. A. — İngiliz firmaları İzmir ve havasından külliyetli miktarda kuru çekirdeksiz üzüm ve incir almak üzere müracaatla bulunmuşlardır.

Bir Çekoslovakya devleti kurulacak

Londra 22 A. A. —

Açık eksiltme

Vakıflar Müdürlüğünden: Vakıflar umum müdürlüğü kalemi için yaptırılacak 1588 lira bedeli keşifli masa sandalye ve saire 16,10,939 tarihinden itibaren 20 gün müddetle açık eksiltmeye konulmuştur.

1 — Eksiltmesi 6,11,939 pazartesi günü saat 15 de 2 inci vakıf apartmanda vakıflar umum Müdürlüğü inşaat müdürlüğünde yapılacaktır.

2 — Eksiltme şartnamesi ve buna müteferri diğer evrak Ankarada vakıflar umum müdürlüğü inşaat müdürlüğünde ve Hatayda Hatay vakıflar müdürlüğünde görülebilir.

Eksiltmeye girmek isteyenler teminatlarla birlikte yukarıda yazılı gün ve saatte ihale komisyonuna müracaatları ilân olunur.

100 bin kilo ot alınacak

Hatay Sy. Jandarma piyade alayı hayvanatı için (85-100) bin kilo ot açık eksiltme suretile 25,1 teşrin, 939 Çarşamba günü saat 16 da Antakya kırsasında Jandarma alay karargâhında ki Satın alma komisyonunca satın alınacaktır. Taliplerin şartnameyi görmek ve almak için mezkûr alay levazımına ve ihale günü 225 liralık muvakkat teminat makbuzile komisyona müracaatları

Eski Çekoslovak Cümhurreisi Benes Paristen Londraya gelmiştir. Yeni bir Çekoslovak hükümetinin kurulması için müzakerelere başlanmıştır. Çekoslovak hükümeti Londra da teşekkül edecek ve Benesin başkanlığında olacaktır.

Hatay gümrük muhafaza taburunun senelik erzak ihtiyaç listesidir

Miktarı	Muhammen Bedeli	Muvakkat teminatı	ihale günü ve saati	ihalenin ne suretle yapılacağı
Cinsi kilo	Lira Kr.	Lira Kr.		
Şeker 3150	945	70 88	26,10,939 Perşembe	Sa:10 da açık eksil.
Bulgur 15350	1228	92 10	"	Sa:11 de " "
Mercimek 04975	0348 25	130 28	"	Sa:14 de " "
Kuru ot 201800	8072	605 40	"	Sa:15 de kapalı zarf
Zevtinyağı 2125	850	63 75	27,10,939 Cuma	Sa:10 da açık eksitl.
Pirinç 8775	2544	190 86	"	Sa:11 de " "
Kuru soğan 4125	165	12 38	"	Sa:14 de " "
Odun 925500	9255	694 13	"	Sa:15 de kapalı zarf
Arpa 270000	8505	637 88	"	Sa:16 da " "
Nohut 8850	531	39 83	28,10,939 cumrtesi	Sa: 9 da açık eksil.
Sadeyağ 3800	3534	265 05	"	Sa: 9,30 da, " "
Sabun 4125	1237 50	92 81	"	Sa:10 da " "
Saman 135500	2032 50	152 44	"	Sa:10,30 da, " "
Sığır eti 55000	9075	680 63	"	Sa:11 de kapalı zarf
Un 150000	12225	916 88	"	Sa:12 de " "

1 — Hatay gümrük muhafaza taburunun senelik erzak ihtiyacı yukarıya çıkarılmış olup yazılı günlerde Antakya'da gümrük muhafaza taburu satınalma komisyonunca ihaleleri yapılacaktır. Bu husustaki şartnameler mezkûr komisyonda her zaman görülebilir.

2 — Muvakkat teminatlar İskenderun gümrükleri veznesine yatırılacak ve kapalı zarflara ait teklif mektupları gösterilen saatlerden behemehal bir saat evveline kadar komisyona tevdi edilmiş ve numara alınmış bulunacaktır.